УДК 336

МЕЛЬОХІН С.П.
аспірант, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»
ТЕРЕХОВ В.І.
д.е.н, професор, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В КРАЇНАХ ЄС

Малі та середні підприємства є основними складовими економік більшості розвинутих країн світу. В країнах ЄС, малі та середні підприємства складають приблизно 90 % від загальної кількості підприємств. У 2016 році МСП згенерували €4 трлн. доданої вартості, і створили майже 93 млн.робочих місць [2-6]. В середньому приблизно 70% усіх МСП це інноваційні підприємства. Частка зайнятих на інноваційних підприємствах приблизно складає 62 % від загальної кількості працюючих. Більшість зайняті в середньому підприємництві – 37%, на малі підприємства припадає 26 % працюючих [7].

Підприємці Європи завжди були на передньому плані інновацій та винаходів. Людський капітал, глибока наукова культура та міцна технологічна база мають величезний потенціал для досягнення значного прогресу у сферах суспільної та економічної актуальності. Використання цього потенціалу стало складнішим, ніж будь-коли, особливо для багатьох МСП. Глобалізація, високий ступінь взаємозв'язків та нові технологічні досягнення змусили багато малих і середніх підприємств винаходити не лише свої продукти та послуги, а й свої бізнес та організаційні моделі, зважаючи на збереження конкурентоспроможності в умовах швидко розвиваючої економіки.

В останні роки «Горизонт 2020» допомогла розробити більш ефективну екосистему інноваційної діяльності МСП через ряд заходів з нарощування потенціалу, мережевих та інших заходів підтримки. Багато МСП продовжують боротьбу за прийняття правильної стратегії, бізнес-процесів, навичок та інших ресурсів.

З цих причин багато заходів «Горизонт 2020», спрямовані на посилення динамічності та стійкості інноваційної екосистеми малого та середнього бізнесу, будуть продовжені в 2018-2020 роках у рамках діяльності «Інновації в малих та середніх підприємствах». І вони будуть зміцнюватися через нові ініціативи щодо надання консультацій щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також щодо ключових технологій надання та розподілу реєстрів. Разом з МСП, також інноваційні агенції, які працюють з ними, будуть підтримуватися для інновацій та розвитку.

Мережа Enterprise Europe Network (EEN) продовжуватиме допомагати МСП у підвищенні потенціалу їх управління. Допомога МСП у прийнятті правильної інноваційної стратегії, кращого управління інноваційними процесами та підвищення ефективності інноваційних витрат призведе до збільшення прибутковості.

Крім того, ця частина робочої програми також продовжує фінансово підтримувати Спільну програму EUREKA / Eurostars-2, яка має на меті допомогти малим та середнім підприємствам, які працюють у сфері НДДКР, підвищувати свої знання та інтенсивність досліджень, щоб розширити свою ділову діяльність на більші ринки, включаючи на міжнародному рівні. Завдяки своєму внескові в Eurostars-2, ЄС підтримує транснаціональні проекти, керовані МСП, спрямовані на розвиток інновацій, готових до комерційної експлуатації протягом двох років після завершення проекту.

В ЄС найвищі частки інноваційно активних МСП проглядаються в таких країнах як Люксембург (79,2 %) Німеччина (68,5 %), Швеція (68,1 %), Фінляндія (59,9 %), а також Великобританія (50,6 %) й Данія (41,7 %) [4]. За сукупним показником інноваційної активності, який включає в тому числі й такі індикатори, як рівень освіти населення, частка наукових та освітніх установ, котрі беруть участь у розробці і впровадженні інновацій, стан фінансування інновацій та частка венчурного капіталу та інше, ці країни також посідають лідируючі позиції. Загалом, більше половини від загальної кількості підприємств на території ЄС характеризуються як інноваційні.

Щодо галузевої структури європейських малих і середніх інноваційних підприємств, пріоритетними для їх розвитку сьогодні визнані такі галузі: індустрія наносистем і матеріалів, інформаційно-телекомунікаційні системи, раціональне природокористування, транспортні, авіаційні і космічні системи, енергетика та енергозбереження.

В середньому лише 11,1 % усіх інноваційно активних підприємств пов’язують свою діяльність з високотехнологічним сектором, 42,0 % – з середньо-високотехнологічним сектором, тобто це такі галузі промисловості, як машинобудування, хімічна промисловість, і 46,9 % –з середньо-низькотехнологічним і низькотехнологічним сектор ,це легка та харчова промисловість, сільськогосподарські виробництва, сфера послуг [3].

Отже, можна зробити такий висновок, що підтримка та розвиток МСП які пов’язують свою діяльність з інноваційною галуззю для Європейського Союзу є дуже важливі. Саме інноваційна активність МСП допомагає економіці ЄС ставати більш конкурентоспроможною. Для цього Європейський Союз використовую різноманітні інструменти, це і різноманітні програми підтримки та розвитку, різноманітні тренінги для молодих підприємців які хочуть пов’язати свій з інноваційною діяльністю.

Список використаних джерел:

1. Horizon 2020 Work Programme 2018-2020 [Електронний ресурс] // European Commission. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/wp/2018-2020/main/h2020-wp1820-sme_en.pdf.

2. Малий бізнес: зарубіжний досвід [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.remzavod.biz/e9.html.

3. Бочарова Н. В. Сучасна стратегія інноваційного розвитку Європейського союзу / Н. В. Бочарова // Бюлетень міжнародного Нобелівського економічного форуму. – 2015. – № 1 (3). – Т. 2. – С. 43–50.

4. *Innovation statistics [Електронний ресурс] // Eurostat. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Innovation_statistics.*

5. *European Innovation Scoreboard 2017 [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://www.rvo.nl/sites/default/files/2017/06/European_Innovation_Scoreboard_2017.pdf.*

6. *ANNUAL REPORT ON EUROPEAN SMEs 2016/2017 [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/0b7b64b6-ca80-11e7-8e69-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF*

7. *Шелюбская Н. Политика ЕС по стимулированию инновационной деятельности частого бизнеса / Н. Шелюбская // Наука. Инновации. Образование. – 2010. – № 9. – С. 120–130*